

TERAPIRETET KROP OG STEMME, (*Therapy-Related Body and Voice Work*) 5 ECTS

SEMESTER: 5. Semester

STUDIEORDNING FOR BACHELORUDDANNELSEN I MUSIKTERAPI, 2022

<https://studieordninger.aau.dk/2024/44/4896>

§18: UDDANNELSESOVERSIGT

Terapirettet Krop og Stemme –

<https://moduler.aau.dk/course/2024-2025/BAMTP202016?lang=da-DK>

UNDERVISER(E): Sanne Storm (kursusansvarlig)

VEJLEDENDE OMFANG

1. semester: 1 x 5 timer pr. hold
5. semester: 4 x 5 timer pr. hold

MODULETS INDHOLD OG OPBYGNING

Kurset er fordelt på henholdsvis 1. og 5. semester og foregår som holdundervisning. I forhold til de opstillede mål i studieordningen vil de studerende i løbet af de to moduler blive præsenteret for følgende i arbejdet med krop og stemme:

- teknikker til opvarmning af krop og stemme
- træning i at lytte og orientere sig i forhold til egen såvel som andres stemmer
- træning i at forstå åndedrættet som det naturlige bindeled mellem stemme og krop
- træning af koncentration og kropsbevidsthed gennem dybdeafspænding, visualisering, bevægelse og stemmebrug
- træning af bevidsthed om grænser oplevet udefra og indefra
- træning af bevidsthed om etablering af kontakt til egne følelser og kreative kanaler gennem brug af bevægelses- og stemmeimprovisation
- træning af bevidsthed om kliniske teknikker til etablering af kontakt med andre via brug af bevægelses- og stemmeimprovisation
- træning af psykodynamisk funderede musikterapeutiske metoder der med anvendelse af krop og stemme kan fremme psykodynamiske processer herunder arbejde med overføringsforhold, grænser og positioner i oplevelsesmodi

1. semester

Der arbejdes med liggende dybdeafspænding af kroppen samt visualisering af kroppens indre rum og centrum. Der arbejdes endvidere med visualisering og stemmeimprovisation ud fra tre forskellige rum: det private rum, det sociale rum og solistrummet. Der arbejdes i undervisningen frem mod at den studerende kan

- orientere sig i det nonverbale felt mht. nærhed og distance
- opleve egne muligheder og problemer ved at være til stede og udtrykke sig i de tre forskellige rum mhp. at kunne identificere temaer for læreterapien
- reflektere over brug af egne kropslige og stemmemæssige ressourcer mhp kommende terapeutiske udtryk og opbygning af relationer i psykodynamisk orienteret musikterapi

5. semester

Der arbejdes med liggende dybdeafspænding af kroppen samt med visualisering af kroppens indre rum og centrum. Der arbejdes desuden med bevidsthed om sammenhæng mellem stemmeudtryk og forskellige centrale dele af kroppen. Der fokuseres på træning i og refleksioner over sammenhæng mellem stemmetekniske færdigheder og den enkeltes autenticitet i at etablere kontakt med andre gennem stemme-, bevægelse- og kropskommunikation. Herunder træning i at forstå åndedrættet som naturligt bindeled mellem stemme og krop samt træning af kropsbevidsthed gennem bevægelse og stemmebrug og træning i at lytte til og forstå nuancer i stemmeklangen hos en selv og andre. Gennem stemme- og bevægelsesinterventioner og improvisationer arbejdes der med og reflekteres der over egne stemmemæssige og kropslige udtryksmuligheder og redskaber til anvendelse i klinisk praksis. Kliniske eksempler præsenteres løbende i relation til dette. I undervisningen fokuseres på studerendes evner til

- at kunne være autentisk nærværende i mange former for dialoger og improvisationer med krop og stemme
- at kunne lokalisere og fokusere stemmen i egen krop mhp. at kunne anvende den klinisk relevant og på at kunne styrkecentrering gennem stemmen
- at kunne lytte til og forstå nuancer i stemmekvaliteter hos en selv og andre

- at reflektere over brug af egne kropslige og stemmemæssige ressourcer og erfaringsbaserede udviklingspotentialer i forhold til terapeutisk udtryk og opbygning af relationer i psykodynamisk orienteret musikterapi
- at reflektere over, hvordan krop og stemme kan anvendes til at fremme psykodynamiske processer, herunder arbejde med overføringsforhold, grænser og positioner i oplevelsesmodi
- at reflektere over brug af egne kropslige og stemmemæssige ressourcer og udviklingspotentialer i forhold til en fremtidig rolle som musikterapeut

UNDERVISNINGENS FORM

Undervisningen vil på begge semestre være praksisrettet og selvinvolverende. Undervisningen vil veksle mellem øvelser, hvor der fokuseres på den enkeltes kropsbevidsthed og stemmeudtryk samt på verbale refleksioner over disse øvelser. Øvelserne vil blive præsenteret som nonverbale orienteringsredskaber for det kommende kliniske arbejde.

Der vil være en kontinuerlig udvikling hvor nogle af øvelserne fungerer som gentagne rammer og som spejl for den selvudvikling der sker generelt fra 1. til starten af 5. semester. På 5. semester bliver øvelserne gradvist mere klinisk rettede. Her vil kliniske eksempler fra praksis, hvor krop og stemme har været anvendt som terapeutiske redskaber i en psykodynamisk musikterapeutisk sammenhæng, blive inddraget. Disse eksempler vil være udgangspunkt for rollespil og afprøvning af dialoger mellem gruppedeltagerne. Der vil ligeledes være fokus på sammenhæng mellem stemmeteknikker og anvendelse heraf i kliniske praksis.

PRØVENS FORM OG INDHOLD

Prøven består af en individuel, skriftlig opgave der er baseret på den studerendes deltagelse i og refleksioner under og efter modulerne. Opgaven er på mindst 5 og højst 8 sider og skal afspejle den studerendes egen forståelse af sammenhæng mellem kropsbevidsthed og stemmeteknikker samt disses anvendelse i etablering af kontakt og kommunikation i klinisk praksis. Hertil kommer at den studerende skal beskrive hvilke aspekter af faget der kan inspirere til og integreres i faget KGFM. Den studerende skal i opgaven fokusere på en eller flere oplevelser fra undervisningen og sætte denne/disse ind i en psykodynamisk forståelsesramme samt beskrive den kliniske relevans heraf.

KRAV TIL DEN STUDERENDE

Omfang og forventning

Modulet er på i alt 5 ECTS, hvilket svarer til omkring 135 timers arbejde for den studerende. Den studerende forventes at bruge ca. 25 timer til undervisning, ca. 75 timer til læsning af litteratur samt ca. 35 timer til rapportskrivning.

Det forventes at den studerende indgår åbent i gruppeaktiviteterne og engagerer sig med egne stemmemæssige og kropslige muligheder.

Det forventes at den studerende er åben over for at anvende egne erfaringer i arbejdet med at etablere kontakt til og kommunikation med forskellige målgrupper ved hjælp af krop og stemme.

Den studerende forventes at skrive udførlig logbog efter begge semestre samt læse den anbefalede litteratur og kursusreferater.

Den studerende/holdet forventes løbende at give underviseren feedback med henblik på at optimere udbyttet af undervisningen.

Ved modulets afslutning skal den studerende lave en skriftlig evaluering ved hjælp af de evalueringsmetoder og -redskaber, studienævnet ønsker anvendt. (Udsendes af studiesekretær, som f.eks. Semesterevaluering med SurveyXact).

LITTERATUR

1. semester

- Pedersen, I.N. (2002) Psychodynamic Movement – A Basic Training Methodology for Music Therapists. I: Eschen, J.T. (Ed.) *Analytical Music Therapy*. Jessica Kingsley Publishers. p. 190-215.
- Pedersen, I.N. (2000) Inde-fra eller ude-fra – orientering i terapeutens tilstedeværelse og nærvær. I: Lindvang, C. (red.) *Musikterapi i psykiatrien. Årsskrift 2000. Den musikterapeutiske behandling – teoretiske og kliniske refleksioner*. Musikterapi-klinikken: APS/AAU, s. 87-109. <https://journals.aau.dk/index.php/MIPO/index>

5. semester

- Austin, D. S. (1998) When the psyche sings: Transference and counter transference in improvised singing with individual adults. I: Bruscia, K. (Ed.) *The dynamics of Music Psychotherapy*. Barcelona Publishers, kapitel 14, s. 315-334.
- Austin, D. S. (2009) *The Theory and Practice of Vocal Psychotherapy. Songs of the Self*. Jessica Kingsley Publishers.
- Pedersen, I.N. (2023) Three Personal Being and Communication Spaces: A Prototype Exercise. I: I.N. Pedersen, C. Lindvang, B.D. Beck (red.) *Resonant Learning in Music Therapy. A Training Model to Tune the Therapist*. Jessica Kingsley Publishers.
- Storm, S. (2023) Therapy-related Body and Voice Work. I: I.N. Pedersen, C. Lindvang, B.D. Beck (red.) *Resonant Learning in Music Therapy. A Training Model to Tune the Therapist*. Jessica Kingsley Publishers.
- Storm, S. (2007) Den menneskelige stemme – psykologi og psykodynamisk stemmeterapi. I: Bonde, L.O. (red.) *Psyke & Logos. Tema: Musik og psykologi*, 28(1). Dansk Psykologisk Forlag, s. 447-477.
- Storm, S. (2016) VOIAS - et stemme-assessment redskab til vurdering af klientens psykiske tilstand og terapeutiske proces, - en undersøgelse af dens kliniske relevans fra et case-perspektiv. *MIPO. Musikterapi i Psykiatrien Online · Vol. 10 (1)*. S. 57 – 73. <https://journals.aau.dk/index.php/MIPO/index>
- Storm, S. (2017) Den Menneskelige Stemmes Stimulering af Krop og Psyke – Psykodynamisk Stemmeterapi mod Prænatal Angst og Depression. I: C. Lindvang and B.D. Beck (red.) *Musik, Krop og Følelser. Neuroaffektive Processer i Musikterapi*. Frydenlund Academic.

SUPPLERENDE LITTERATUR:

- Hultmann, L. (2019) *Stemmen er en sladrehanke*. Om stemmens psykologi. Content Publishing.
- Sokolov, Lisa (2020) *Embodied Voice Work*. Beyond Singing. Barcelona Publishers.
- Storm, S. (2013) *Research into the Development of Voice Assessment in Music Therapy*. Chapter 4, P. 60 – 105. PhD Dissertation. Department of Communication and Psychology- Faculty of Humanities. Aalborg University.
- Uhlig, S. (2006) *Authentic Voices, Authentic Singing: A Multicultural Approach to Vocal Music Therapy*. Barcelona Publishers.